

TEKST FRANK WAALS
FOTOGRAFIE GILBERT DUIVESTEIJN, ANP

Najib Amhali (47) is dit voorjaar in groepsverband te zien in het *All Mixed Up Comedy Concert* in Studio 21 en de show *Gabbers* in de Ziggo Dome, maar daarna gaat hij zich voorbereiden op zijn 25-jarig jubileum als cabaretier. In dit gesprek onthult hij hoe precies. 'Ik ben moeilijk in een hokje te stoppen, want ik ben beide: Nederlander en Marokkaan. Ik heb het beste van allebei.'

J

ik met een half-afgemaakte show gepiekerd of ik er wel mee door moest gaan en uiteindelijk toch maar besloten om, voor het eerst in mijn carrière, de hele tour maar af te blazen. Daarnaast besepte ik dat ik mezelf de afgelopen jaren flink voorbij heb gerend. Ik stond overal maar op te treden, lag elke nacht om 03.00 uur pas in bed en werd om 07.00 uur alweer wakker van het geluid van naar school gaande kinderen. Daardoor liep ik bijna tegen een nieuwe burn-out aan.'

Niets geleerd van je vorige?

'Die vorige had meer met drank en drugs te maken en dat was nu absoluut niet het geval. Ik kwam er gewoon creatief en fysiek niet meer uit. Als ik aan het publiek vraag wat ze willen, dan weet ik het antwoord al: succesnummers als *Lonny* en *Broodje*. Twee shows ervoor speelde ik echter een voorstelling waarin ik het had over mijn depressie en toen kreeg ik al snel brieven met klachten dat mensen liever een avondje wilden lachen, maar ook van toeschouwers die zich in mijn verhaal herkenden. Ik wilde een andere weg inslaan en daar was meer tijd voor >

Je hebt het even moeilijk gehad. Hoe gaat het nu met je?

'Het gaat gelukkig weer oké met me. Vorig jaar stond er een tour met zestig voorstellingen gepland en daarin wilde ik echt iets te vertellen hebben, maar de realiteit haalde me in. Trump die het presidentschap won en dertien 'moslimlanden' op een verboden immigrantenlijst zette. Daardoor kwam ik ook mezelf tegen want het lukte me niet meer om in mijn verhalen op toneel een punt te maken. Twee weken lang heb

'Ik doe het nog één keer en dan is het klaar'

**NIEUWE REVU
ONTMOET
NAJIB AMHALI****Waar?** Aan de keukentafel bij de cabaretier in Abcoude.**Wanneer?** Dinsdag 13 februari.**Verder nog wat?** Najib laat voor ons voor het eerst camera's toe in zijn huis. Check onze Facebook-pagina voor het filmpje!

nodig dan ik dacht. 90 procent van wat ik doe, is gebaseerd op ernstige verhalen waar ik op een leuke manier theater van maak. Alleen merk ik nu nog dat ik met vier, vijf verhalen zonder clou rondloop. Zolang die er nog niet is, heb ik geen volledige voorstelling paraat.'

Wat zou je, terugkijkend, anders hebben gedaan de afgelopen tien jaar?

'Ik zou veel minder gespeeld hebben dan ik nu heb gedaan. Ik draaide vier à vijf shows in de week en dat twee seizoenen lang. Dat moest van niemand, maar de vraag bleef en dat vond ik te gek. Ik bleef altijd maar zoeken naar die erkenning, of ik nu al in Carré had gestaan of niet. Rennen, rennen, rennen, ook omdat ik om mij heen de concurrentie zag opstaan. Ik werkte aan één stuk door en verdiende alleen maar geld, alleen had ik geen tijd om het op te maken. Ik gokte, bleef winnen, maar dan komt hoe dan ook een keer die verraderlijke verliespartij. Overigens nooit tijdens het spelen, want zodra ik het theater rook dan voelde ik de adrenaline weer door mijn aderen stromen, maar daarna stortte ik in de auto in elkaar en sliep ik aan één stuk door. Echt killing. Volgend jaar ben ik vijftientwintig jaar bezig en ga ik met een *Best of...* het land door. Dat wil zeggen: mijn vijftientwintig beste grappen in vijftientwintig theaters voor 25 euro. Nog één keer de oude vertrouwde typetjes en sketches en dan is het klaar. Tijd voor nieuwe grappen. En dan wellicht ook weer eens een ontmoeting met het publiek na afloop van een show want daar had ik de laatste tijd ook de puf niet meer voor. Nog even een biertje drinken in de foyer is leuk, maar als je dat vijf avonden per week doet, ben je gewoon een alcoholist.'

Maar daar ben je nu vanaf. Waarom ga je nog wel steeds naar AA-meetings?

'Dat is nooit verleden tijd, joh. Ik heb mensen leren kennen die al 28 jaar clean zijn en nog steeds blijven komen. Het helpt mij enorm om niet opnieuw terug te vallen. De verhalen en de steun van anderen waardoor je steeds maar weer

gewezen wordt op het feit dat je echt niet de enige bent. Het klinkt raar, maar als ik in het buitenland ben, ga ik ook weleens naar zo'n meeting. In totaal zo'n één à twee keer per maand. Ik moet alert blijven, altijd.'

Heb je jezelf in die donkere periode wel eens verrast?

'Ik weet waar het vandaan kwam. Het is heel veel druk, heel veel stress en als je je ritme niet op orde hebt dan kan het misgaan en kun je jezelf verliezen. Daarom is het ook zo belangrijk om altijd weer een uitweg te vinden. Nu weet ik diep vanbinnen dat ik tot veel meer in staat ben dan dat ik doe. Ik wilde bijvoorbeeld jarenlang heel graag naar Engeland en Amerika om het daar te gaan proberen, alleen kwamen er toen ineens twee kinderen en had ik een gezin. Shit, jammer zeg! En nu Trump aan de macht is heb ik daar al helemaal niets meer te zoeken. Grappen over zwarten en buitenlanders worden alleen geaccepteerd door daar gevestigde namen. Ik zou er direct worden weggehoond. Trump heeft mijn Amerika-droom in die zin dus wel uiteen laten spatten.'

Op je nieuwe cd *Do (van) Re Mi Fa Sol zing je 'Als ik ga wandelen, dan in de regen en ga ik fietsen, dan met wind tegen.' Je houdt niet van de weg met de minste weerstand?*

'Dat is het motto van mijn leven. Alle tegenslagen en klotedingen probeer ik mee te nemen in wat ik doe. Of dat nu gaat om de depressie, mijn scheiding of m'n vader die overleden is, voor mij is dat een manier om het te verwerken. Ik breng een boodschap dus uit noodzaak. Soms is dat lastig voor het publiek dat komt kijken. Mensen die ik persoonlijk goed ken, komen daardoor ook voor in mijn sketches. Daarom mogen ze ook nooit op de voorste rijen komen zitten, maar altijd ergens achterin. Alleen al het feit dat ik weet dat ze er zijn, kan behoorlijk confronterend zijn. Zo vertelde ik eens een negatief verhaal over iemand die meeluisterde. Gelukkig snapte hij de vorm van cabaret die ik maak en vatte hij het goed op, maar genoeg mensen kunnen die schakeling niet maken. Mijn laatste show ging over kinderen krijgen en dat dit bij Naima en mij aanvankelijk nogal wat voeten in de aarde had, waarna er twee mensen boos de zaal verlieten. Wat bleek: ze waren zelf net een kindje verloren en konden hier niet om lachen. Dat vreet dan toch aan me en dus stuurde ik hen vrij snel daarna een brief om het uit te leggen. Zand erover, uiteindelijk.'

Men maakt ook dikwijls van een mug een olifant. Kijk je weleens op Twitter?

'Vroeger wel, maar als ik dan tussen de negen leuke comments één kutreactie las, dan was ik daar uren mee bezig. Nu maak ik me daar niet meer druk om. Internet staat bol van de grove en racistische opmerkingen. Niama checkt het trouwens nog wel en kan zo aan het einde van de dag vertellen waar ik allemaal geweest ben. Dat zetten fans er blijkbaar allemaal op, haha.'

Daar kun je wel mee leven, toch?

'Zeker wel, maar ik moet soms wel lachen om wat men blijkbaar interessant vindt om te melden en hoe snel er een mening over je wordt gevormd. Zo liep ik 's avonds laat eens een pompstation binnen en werd ik overspoeld door mensen die een foto met me wilden maken. De caissière riep direct boos dat ik geen foto's mocht maken en daar bleef ze maar mee doorgaan toen de groep al lang en breed was vertrokken. En dan te bedenken dat ik zelf geen fototoestel in mijn handen heb gehad en mevrouw niet zo stoer was om twee Marokkanen die verderop in het winkeltje een jointje stonden te rollen wel toe te spreken. Uit pure frustratie heb ik mijn Red Bull en de... geen grap... Nieuwe Revu die ik wilde kopen op de toonbank gesmeten en liep ik weg. Maar niet voordat de man achter in de rij me toefluisterde dat ik niet zo agressief moest doen. Over snelle meningsvorming gesproken. Later heb ik overigens wel mijn excuses aangeboden, maar het zat me op dat moment even hoog.'

'Jij voedt mijn gevoel, m'n leven heeft weer doel,' zing je in een liedje over je zoon Noah...

'Noah van vijf, maar ook Növelle van bijna twee en Niama hebben me mijn leven weer teruggegeven. Ik dacht altijd: ik ben gelukkig in mijn werk en in de liefde zit het er voor mij gewoon niet in. Ik had me er zelfs al bijna bij neergelegd want relaties wilden maar niet lukken omdat of mijn partner niet oké was of ik me niet wilde binden en meer *go with the flow* door het leven ging. Totdat mijn huidige gezin ineens daar was, iets wat ik diep vanbinnen altijd al wilde hebben. Vroeger had ik vier kutdagen in de maand, nu hoogstens eentje. Die twee mannetjes hebben me toch nodig. Voor hen moet ik er zijn. De oudste begint nu te ontdekken wat er allemaal bij mijn vak komt kijken. "Papa, kent iedereen jou? Die meneer daar verderop ook?" vroeg hij me laatst. Dus ik naar die man om het te vragen, en ja hoor: "Hey, Najib!" Tegelijkertijd

'Nog even een biertje drinken in de foyer is leuk, maar als je dat vijf avonden per week doet, ben je gewoon een alcoholist'

tijd begint hij zich nu ook wat meer af te zetten. Was het voorheen nog de hele dag knuffelen, nu is hij al die kusjes soms zat. Qua motoriek lijkt hij als twee druppels water op mij. Hoe hij met zijn benen over elkaar in bed ligt of liggend kan eten, dat doe ik ook allemaal. Hij is dus niet van de melkboer!'

Als je in Marokko was opgegroeid dan had men van je verwacht dat je dit gezin jaren geleden al had gehad.

'Ik ken het, ja. Zoek een vrouw, of je nu van haar houdt of niet, de liefde komt dan later vanzelf wel, is daar de gedachte. Er zit in Marokko in veel families nog steeds een soort sociale controle op zo snel mogelijk trouwen en kinderen krijgen, want dat is het ultieme geluk. Daar mag je niet te lang mee wachten. Maar geloof mij, heel veel van dat soort huwelijken stranden binnen een half jaar omdat ze elkaar gewoon niet kennen. Alles voor het perfecte plaatje. En dan natuurlijk wel met het andere geslacht. Je moet het daar echt niet in je hoofd halen om als man met een man of als vrouw met een vrouw thuis te komen. Drie maanden cel als je dat publiekelijk laat zien, terwijl er in Marrakesh genoeg van rondlopen, alleen zien wij dat niet. Daar moeten dus nog flink wat stappen in worden gezet.'

Waarom is jouw vrouw jouw vrouw?

'Omdat ik heel veel van mezelf in haar zie. De manier waarop ze in het leven staat en als kapster met haar klanten omgaat, zo ben ik ook. Joviaal, grappen maken en jezelf vooral niet te serieus nemen. Maar ook ons geloof en ➤

‘Ik ken steengoede acteurs die andere dingen zijn gaan doen omdat ze gewoon geen eerlijke kans kregen in dit vak’

afkomst. Ik ben moeilijk in een hokje te stoppen want ik ben beide: Nederlander en Marokkaan. Toch word je soms gevraagd te kiezen tussen die twee. Wat ben je nou eigenlijk? Dit of dat? Zus of zo? Donder toch op, ik wil helemaal niet hoeven kiezen. Ik heb gewoon het beste van allebei.’

Is dat niet juist je kracht? Je bent die Marokkaan die zo lekker Nederlands is, maar ook die Nederlander die zo lekker Marokkaans is.

‘Die zelfspot is mijn hele werk. Dat heb ik niet bedacht, maar komt van de Amerikanen, de joden. Mijn grappen komen voort uit pijn en onbegrip. Je kunt daar boos om worden en tegen vechten of je verdient er geld mee, haha. Het omdraaien en er iets heel leuks van maken door

je publiek een spiegel voor te houden. Er is al zoveel gesproken over die multiculturele samenleving van ons, maar sommigen snappen het nog steeds niet. Elk jaar krijg ik rondom de ramadan weer dezelfde vragen. “Oh, dus je mag helemaal niets eten, mag je dan wel drinken?” Godsamme, we wonen hier al veertig jaar. Hoe vaak moet ik het nog uitleggen? Ik maak me er echter niet kwaad om en vertel het dan nog maar een keer.’

Een andere tekst op je nieuwe album is: ‘Als je wat wilt zeggen, zeg het recht in m’n gezicht.’

‘Ik hou van mensen die recht voor z’n raap zijn en daar voor staan. Dan weet je ook wat je aan hen hebt. Neem de PVV: je weet wat je aan hen hebt want ze zijn rechtlijnig in wat ze verkondi-

gen. Maar jezelf uitspreken is anno 2018 gewoon heel lastig geworden omdat iedereen zo snel op de tenen is getrapt. Kijk naar René van der Gijp die een pruik opzet. Dat is toch gewoon kantine-humor? Toch heeft dat mijn manier van grappen maken niet veranderd. We leven in een andere tijd dan vroeger, maar ik ben nooit hard of grof en ik kom er altijd wel mee weg. Ik ben ook wel een beetje een pleaser. Maar ik kan niet ontkennen dat ik weleens een grap wegflicker als ik aan de zaal merk dat hij niet werkt. Ik switch dan net zo makkelijk naar iets dat de mensen wel leuk vinden.’

Heb je weleens stomme aankopen gedaan?

‘Ja, en nog steeds. Het is toch bizar dat ik gewoon een goedwerkende iPhone en iPad heb, maar dan toch de nieuwste versie koop wanneer deze uitkomt? Ik heb drie televisies thuis, *what the fuck?* Vroeger kreeg ik schoenen van 10 euro bij de Bristol, nu koop ik soms twee paar tegelijk. Ik heb er soms best wel moeite mee om dat te laten zien en ben daar ook wel voorzichtig mee. Je moet in dit land namelijk niet je kop boven het maaiveld uitsteken want dan hakken ze ‘m eraf. “Dames en heren, kijk mij eens...” is niets voor mij.’

Je hebt deze week voor het eerst camera’s toegelaten in je huis. Smaakt dat naar meer?

‘Ik twijfel er al langer over of ik me daar wat meer voor moet gaan openstellen. Ik merk dat de fans het leuk vinden en wat maakt het ook eigenlijk allemaal uit. Het is niet dat ik het allemaal gestolen heb en alles moet verbergen. Een reallifesoap? Wellicht. Aan de andere kant: wat voegt het toe? En iedereen gaat dan weer van alles over ons vinden. Zo zat ik laatst met mijn zootje in de auto, hij zonder gordel, maar we reden niet. Onverantwoordelijk was het oordeel op social media. Die hele bak shit die je ongevraagd over je heen krijgt, gooi ik liever leeg in het afvoerputje.’

Op een dag zal de nieuwe generatie het van je overnemen. Accepteer je dat carrières in golfbewegingen gaan?

‘Nee. Geen denken aan, haha. Maar ik zal wel moeten. Al denk ik dat ik toch nog wel minstens tien jaar mee kan omdat ik mijn eigen werk creëer en met het presenteren van tv-programma’s en shows als *Gabbers* leuke uitstapjes maak. Officieel ben ik acteur, dat is mijn beroep, maar die andere dingen zijn gewoon noodzakelijk. In de film- en tv-wereld is het vriendjespolitiek,

daar hoeven we niet moeilijk over te doen. En sinds kort weten we dat je er bij castings van Kemna ook nog een heleboel andere dingen bij moet doen. De Nederlandse film brengt iedere keer weer dezelfde mensen voort. Carice van Houten, Barry Atsma, allemaal vakmensen, maar zo krijgen anderen geen kans. Het hangt allemaal van etentjes hier en kusjes daar aan elkaar waardoor andere acteurs steeds weer het nakijken hebben. Steeds weer diezelfde ongehoofwaardige kutredenen bij een afwijzing. Je bent te oud of te gezet. Rot toch op, man. Ik ken dikke acteurs die de ene hoofdrol na de andere spelen. Om die reden ben ik dus mijn eigen werk gaan creëren en gelukkig pakte dat goed uit, anders zat ik nu nog steeds te wachten op een rol. Ik ken steengoede acteurs die andere dingen zijn gaan doen omdat ze gewoon geen eerlijke kans kregen in dit vak.’

Waar wil je over tien jaar staan?

‘Dan wil ik de film hebben geregisseerd die ik sinds een jaar of vijf op de rit probeer te krijgen. Hij komt er sowieso, want als het Filmfonds mij niet wil financieren, stop ik mijn eigen geld erin. Het verhaal gaat over een slungelige jongen die geld probeert in te zamelen voor de dolfijnen-therapie van zijn gehandicapte zusje. Hij doet dat echter door allerlei overvallen te plegen. Zeven stuks in totaal, maar ze mislukken allemaal. Een van zijn berovingen bij een tankstation bereidt hij tot in de puntjes voor. Eerst gaat hij er posten om te zien wanneer het er het minst druk is, vervolgens bezoekt hij een feestwinkel om een clownsmasker voor zijn anonimiteit te kopen. Eenmaal op het moment suprême rent hij met dat masker het tankstation binnen, maar blijken de gaatjes waar zijn ogen doorheen moeten kijken nog niet uitgeprikt. Hij ziet niks! Hup, snel het toilet in om dat te fiksen, om vervolgens zijn gewapende overval te kunnen plegen. Maar eenmaal terug in het winkeltje stapt er net een groep dronken carnavalsvierders in kostuum binnen die over hem heen kotsen. Heel erg geestig.’ ✖